

21.

Sàigòn, cuối tháng 4/1982

Trời nóng như thiêu đốt mà mãi không mưa. Chúng tôi vẫn hằng ngày đi uống rượu hay uống *café* với nhau như một cặp tình nhân mới gặp.

Một buổi tôi hỏi:

"Đàn thấy có gì để thú vị chẳng khi ngày nay chúng mình không còn một đời sống, mà chỉ là gặp nhau như hai người bạn?"

Đàn đáp:

"Còn nhiều lắm chứ. Ví dụ bữa trước anh về Thủ Đức hai ngày, qua đến buổi tối trước khi trở lại Sàigòn sáng hôm sau, anh vẫn thấy nao nao trong bụng. Em quan trọng cho tâm hồn anh đến dường nào, em biết chứ?"

Rồi Đàn so sánh giữa tôi và người đàn bà Thủ Đức trên nhiều khía cạnh, xong kết luận:

"Ồ Sàigòn, anh tự nhủ *'lâu quá không về thăm nhà, hãy ráng nhìn nhục cho bà ấy vui.'* Vậy mà hai ngày ở nhà, nghe bà ấy cứ ra rả những chuyện gia đình, ghen tuông đến nhức đầu, anh không sao ngồi yên được. Em đâu xa lạ gì với anh, vậy mà thật, mỗi lần nghĩ đến em, anh thấy ám lòng với ý tưởng *'ít ra anh vẫn còn có em trong đời sống'*."

Thời gian này Đàn thật dễ thương. Anh trắng tay hoàn toàn sau khi bỏ đoàn Trung Dũng. Tá túc nhà cha mẹ, anh gặp nhiều xung đột với người mẹ khó tính. Hoàn cảnh anh không dễ chịu bằng tôi. Mỗi ngày chúng tôi gặp nhau một hay hai lần và chỉ những lúc này, (Đàn nói) anh mới cảm thấy vui thôi.

Tôi tội nghiệp và xót xa cho anh nhưng không biết làm sao để có thể gây dựng lại với nhau một đời sống khác. Nhiều lý do đưa ra, quy tụ vào hai điểm chính:

1/ Tiền bạc.

2/ Sự tin tưởng đã gãy.

Hơn ai hết, Đàn hiểu những gì tôi vừa viết, nhất là ở sự kiện thứ hai. Nên thời gian này, ghi nhận một điều rõ rệt là Đàn thật sự nghĩ đến tôi trên nhiều khía cạnh *"là một người vợ của anh"*.

Nếu phân tích thì sự việc như sau:

Ba năm qua ở với nhau, chúng tôi vẫn nói đến cái nghĩa vợ chồng, nhưng mà thật, *"chỉ mỗi tôi"*, chứ không phải Đàn gây dựng điều ấy. Vì nhiều lẽ từ hai phía. Trong ba năm Đàn hiện hữu như một người tình dừng chân trong đời sống tôi y hệt một chặng đường định mệnh phải ghé. Giờ đây, khi đời sống ba năm ấy đã sụp đổ thì lại là lúc Đàn nhận ra vai trò tôi quan trọng cho anh như thế nào. Vì vậy mà anh đã

nghĩ đến tôi bằng "một tình thần mới mẻ". Dù chỉ gặp nhau vài giờ trong ngày nhưng "nỗi cần thiết tôi" đã cao hơn rất nhiều so với ba năm đêm ngày gần cận. (Nghe có chút gì buồn bã cho anh).

Đan đưa tôi cái đồng hồ trị giá 2,300 đồng. Tôi nhận, không vì của đưa mà vì cách đưa. Giai đoạn này như trên đã viết, anh đồng hóa tôi hoàn toàn trên nhiều mặt, nhất là mặt vật chất, nên tôi nhận. Và tôi dùng số tiền này đầu tư vào công việc gửi hàng qua Pháp hàng tuần với mẹ tôi.

□

Cuối tháng 4/1982, ba mẹ con Di tôi, Túy Tâm, Túy Anh Sài Gòn chơi và lưu lại trong nhà tôi 10 ngày. Những ngày này, Túy Tâm và tôi trò chuyện luôn luôn. Trong các câu chuyện *café*, vai trò Đan được đem ra phân tích một cách tỉ mỉ để Túy Tâm phải nói rằng "có cảm tình với Đan", và cũng để tôi chợt nhận ra vai trò Đan vẫn còn nhiều điểm làm tôi xúc động.

Ở đây, bỏ ra ngoài câu chuyện Rạch Giá với những đam mê xấu, ít ra Đan vẫn còn là người đàn ông tốt trên nhiều mặt, nhất là mặt yêu thương quý trọng dành cho tôi.

Kể cũng kỳ. Ba năm, chúng tôi nghĩ rằng hiểu nhau rõ quá, nhưng chỉ những khi có kẻ thứ ba vạch cho thấy cái tốt của từng phía, mới nhận ra càng nhiều giá trị của nhau.

Ví dụ một câu Đan nói cùng Túy Anh trong một buổi rượu:

"Ai cũng xót nếu thấy con mình bị đòn dùi là để dạy dỗ. Vậy mà chị Thu Vân thật ngoại lệ. Một trăm người đàn bà không ai giống chị ấy hết. Thăng Nó bị đòn, chị không xót khi nghĩ rằng có ích cho nó. Anh thương chị ấy ghê gớm ở điểm đó. Anh làm khô chị nhiều phen mà chị vẫn thương anh để anh nhận ra giá trị tình yêu của chị cao đến cỡ nào."

Trong các câu chuyện phân tích với Túy Tâm, tôi chợt nghe thương Đan theo ý tưởng, "một người đàn ông già dặn 43 tuổi rồi mà vẫn loay hoay không biết cách nào gặp người yêu, phải nhờ một chàng cyclo đem giấy vào tận nhà tìm giúp!".

Ví dụ trên có phải phát sinh từ cái bản chất tốt và lòng yêu thương quý trọng dành cho tôi? Đan không dám ngang nhiên đến với gia đình tôi vì mặc cảm, hay vì không lì lợm giả trá, hoặc chẳng dám làm tôi buồn khổ. Mẹ tôi vẫn day nghiền sự việc Đan lạnh lùng cùng gia đình tôi, mà thật thì tôi hiểu anh trong khía cạnh ấy.

Những câu chuyện *café* với Túy Tâm càng giúp tôi hiểu Đan hơn. Nhưng mà thật, một đời sống nữa thì tôi chỉ muốn "để riêng Đan tạo dựng lại". Cái gì chính tay làm ra thì Đan mới biết quý giữ. Sự xây đắp hiện tại cũng vậy. Tôi không muốn đứng ra nhận lãnh, mà chỉ muốn đóng vai trò tham dự. Có vậy, Đan mới chứng minh được cho tôi thấy "nỗi mong ước có tôi và đừng lại" suốt đời bên tôi mà thôi.

Rõ ràng chính tôi là kẻ chủ động cuộc tình, từ sự đắp xây của ba năm trước hay sự buông mặc của ba năm sau.

Tuy nhiên đây là cái giá mà Đan phải trả; anh phải ngấm đòn đê từ đó, dù "từ bỏ" hay "vun tay gây dựng", hạnh phúc thực sự mới phát lộ. Chỉ có "tôi cho Đan" cái quyền quyết định, chứ chẳng phải là "anh cho tôi".

Sự "*tan hay hợp*" với tôi trong giai đoạn này không còn cần thiết, tất cả đều chỉ do từ anh mà thôi.

Chúng tôi vẫn gặp nhau, không lạt lẽo cũng chẳng châm biếm. Luôn luôn Đan vẫn dịu dàng chiều chuộng mọi ý thích của tôi như thuở trước và điều này cũng thật là thỏa mãn, thú vị. Khi nghe nói tôi đang đánh máy lại tất cả các tập nhật ký cũ để đem đi ngoại quốc thì Đan về nhà lấy của Nguyên Thảo rất nhiều giấy trắng và giấy *carbon* đưa đến cho tôi. Anh không tỏ ra ghen tuông khi hằng ngày tôi sống cùng kỷ niệm, trái lại, anh trân trọng và không hề phiền não điều ấy nơi tôi.

Một buổi *café*, Đan cười, nói:

"Đàn ông và tình yêu giống như những món đồ chơi của em. Chơi xong món nào, em cất kỹ vào tủ, trân trọng giữ gìn, rồi tiếp tục chơi với món khác; lâu lâu lại bày tất cả ra trước mắt mà ngắm nghía vuốt ve như khi còn mới. Điểm này tỏ rõ bản chất trẻ thơ của em hơn tất cả."

Mỗi tối gặp nhau ở quán *café*, Đan hay hỏi tôi làm gì ban ngày, tôi đáp "đánh máy nhật ký!" thì luôn luôn Đan bật cười thích thú. Một bữa lại nói:

"Em thì lúc nào cũng nhật ký. Anh yêu em phần lớn cũng nhờ vào những cái 'chất thơ' mà em có như thế. Anh dám chắc trong đất nước này không một người đàn bà nào để nhiều thì giờ sắp xếp và đánh máy lại tất cả nhật ký cũ như em vậy. Em giống như một đứa con nít mê đồ chơi và không thực tế chút nào. Em không biết lợi dụng và khai thác những gì em có để kiếm đồng tiền, thì giờ ấy em lại dùng cho những cái mà anh gọi là 'chất thơ' nơi em."

Những cái "*người lớn tính*" thế này nơi Đan vẫn khiến tôi nể vì hơn cả. Lôi cuốn nữa. Nếu quên đi những lỗi lầm của anh ở Rạch Giá với những thói quen xấu thì anh vẫn là người đàn ông được tôi định giá "*trên trung bình*" xa.

*

**

Tuy nhiên cũng có khi tôi nổi giận thật sự. Đó là đêm cuối trước khi xuống Cần Thơ, Đan mặc cái áo của đêm Rạch Giá khi đi uống rượu với tôi. Điều này khiến tôi mất hẳn hứng thú và trở nên lạnh lẽo. Sự sụp đổ đến trong gang tấc mỗi lúc thế này. Tôi vẫn nói với Đan, có nhiều điều trong cuộc sống tôi phải cố quên bằng mọi giá để phóng

đến tương lai, dẫu rằng tôi là đứn suốt đời ôm ấp kỷ niệm. Thì sự việc Rạch Giá vẫn còn là một vết đen ô nhục cho tôi, dễ dàng làm sụp đổ mọi thứ trong tình yêu này mỗi lần gợi nhớ.

Đêm cuối cùng ở quán rượu Ngã Sáu sang quán *café* Tin Sáng, chúng tôi cãi nhau. Trong óc tôi chỉ hoàn toàn là tự ái bị thương tổn đến chỉ muốn từ bỏ hẳn mọi thứ ngay lập tức.

Và tôi bỏ đi bộ về một mình. Trên đường dài, tôi vớ về nhiều lần ý nghĩ, *"phải từ bỏ Đan, phải ra đi khỏi đất nước, Đan không xứng đáng trên nhiều mặt, nếu dính vào thì chỉ có nước chết mà thôi"*.

Tuy nhiên lúc gặp anh đứng đợi ở ngã tư gần nhà, tôi thốt bật cười chua xót. Té ra chúng tôi cùng khổ như nhau mà chẳng biết quý trọng nhau! Đan đã 43 và tôi 34, vậy mà có được hạnh phúc đâu. Trên nhiều mặt, chúng tôi đều thiếu thốn. Chỉ duy một tình cảm là nỗi đắp bù duy nhất của Thượng Đế mà cả hai vẫn ngu xuẩn xua đuổi đi luôn!

Đan hỏi:

"Em đi đâu giờ này mới về?"

Tôi đáp khinh khỉnh:

"Đan hãy hỏi Đan đã làm gì thì tất biết em đã làm gì! Tuy nhiên em cũng nói cho Đan hay là những gì Đan làm, em biết. Chứ những gì em làm, Đan không thể biết được đâu."

Đan đạp xe bỏ đi. Tôi quay trở lại đường Trương Minh Giảng, định kêu một cái *cyclo* đuổi theo anh. Ngã giá chưa xong thì Đan quay lại, hỏi tôi định đi đâu. Tôi buột miệng đáp:

"Em định ra Ngô Tùng Châu."

Mặt Đan buồn bã hẳn:

"Vậy thì anh đưa em đi!"

Tôi đứng tần ngần lúc lâu không nói gì rồi lặng lẽ bỏ đi về nhà mẹ.

Sao lại dối trá không dám thú nhận rằng vẫn còn yêu Đan và vẫn còn sôi nổi như lúc trước mỗi lần Đan làm tôi tức giận? Giờ đây, tôi nhận biết trong lòng mình một khuynh hướng che giấu. Tôi sợ anh khám phá ra nhược điểm tình cảm của tôi để mà thao túng, trong khi thật, *"ý muốn già từ"* cũng cao bằng với *"tình yêu còn lại"* giữa trái tim mà thôi.

Kỳ trở về này, đặc biệt buổi rượu hôm nay, Đan lóe cho tôi thấy chút ít cái điều bấy lâu vẫn khiến anh bị dằn vặt: *"không tin tưởng rằng tôi còn duy nhất là của anh, mà là đã ngoại tình"*.

Với bản chất thông minh và lì lợm, Đan biết chế ngự lòng ghen, biến sự ghen tương thành một trò đùa vui nhộn. Anh cao tay ấn hẳn so với các người đàn ông đi trước ở điểm vừa nói, nên thay vì ghen tương lòng lộn để tạo cho tôi *"cái nhìn quan trọng"* về đối tượng, anh lại làm giảm thiểu đi và coi như chuyện tầm phào!

Dù vậy, điều nói trên gần đây không còn đúng nữa khi hiểu rằng vị trí anh đã lung lay trong tôi từ câu chuyện Rạch Giá.

Anh cũng hiểu, với cái định mệnh rất đào hoa và một bản chất kiêu hãnh, việc gì mà chẳng có thể xảy ra với tôi? Vì vậy một lúc nào

Đan đã bộc lộ lòng ghen, hay nói đúng hơn là bộc lộ sự dằn vặt trong chính anh.

Tôi thương anh nhưng chẳng tìm cách giải bày gì cả.

Đêm nay về nhà nhận thư và hoa của Ngô gửi từ Dalat qua tay một đứa em. Lời thư càng lúc càng trở nên âu yếm hơn khiến tôi sợ!

□

Sàigòn, thứ Tư 28/4/1982

Đan đi Cần Thơ thăm đứa con trai. Giờ đây tôi chẳng hề muốn ngăn cản anh bất cứ điều gì. Cũng chẳng màng tự hỏi anh ăn ngủ thế nào khi xa tôi, nhất là vấn đề thân xác (!?). Tạo được sự lạnh lẽo này trong tim phải kể là một điều quan trọng. Tôi nghĩ, cao điểm của đau khổ là cái đêm Mồng Bốn Tết ngủ lại trong một khách sạn ở Cần Thơ một mình trước khi xuống Rạch Sỏi tìm hiểu chuyện đàn diu của Đan và cô đào hát... Cao điểm ấy đã có thì đâu còn gì ghê gớm, mà tất cả sau đó chỉ là xuống dốc và biến mất hẳn thôi.

Giờ đây, chẳng điều gì từ Đan có thể làm tôi đau khổ thật sự.

Buổi sáng, Mạnh đến rủ đi uống rượu. Tôi nhận, tuy chán nản buồn phiền. Không có gì đáng nói. *C'est un homme passable!*

Đúng như Đan nhận xét, Mạnh không bao giờ có thể có được tình yêu của tôi.

□